

Wakacyjny portfel Polaków

2023

Raport –
nasze drogie,
polskie wakacje

SPIS TREŚCI

01

Wakacyjne plany 4

02

Wakacyjna rzeczywistość 9

03

Bezpieczne wakacje – chroń swoje pieniądze i tożsamość 26

WSTĘP

Lato, lato, lato czeka... A wraz z latem czeka nas szereg wydatków wakacyjnych. Inflacja nie odpuszcza i nie ma od niej „wakacji”, więc trzeba liczyć się z tym, że koszty tegorocznych wojaży będą jeszcze wyższe niż rok wcześniej. Mimo że ceny rosną, z letnich wyjazdów nie rezygnujemy – w końcu chcemy odpocząć i nacieszyć się słońcem. Wciąż najpopularniejszą formą wypoczynku jest dla większości Polaków wypoczynek w Polsce. Wyjazd w góry, nad morze czy nad jezioro to w wielu domach wręcz letnia tradycja. Dla niektórych nieprzewidywalna polska pogoda to zbyt duże ryzyko i mają apetyt na więcej – wybierają kierunki z gwarantowaną słoneczną pogodą, dostępem do ciepłego morza i szerokiej plaży. Turcja, Grecja, Hiszpania czy Egipt to nadal najpopularniejsze zagraniczne kierunki wakacyjne Polaków.

Raport prezentuje najważniejsze trendy oraz dane związane z przewidywaną aktywnością Polaków w czasie tegorocznych wakacji, czyli od lipca do końca sierpnia. Przedstawia również aktualne ceny letniego wypoczynku, w tym transportu, zakwaterowania i najpopularniejszych rozrywek. Podpowiadamy też m.in. jak planować ekonomiczny wypoczynek i co zrobić gdy zabraknie gotówki a płatność kartą jest utrudniona lub niemożliwa.

W raporcie znajduje się również część poświęcona bezpieczeństwu finansowemu. Przypominamy, jak chronić tożsamość i pieniądze, a także jak zareagować na utratę dokumentu tożsamości. Bo co jak co, ale bezpieczeństwo jest zawsze, także na urlopie, najważniejsze.

Raport oparty jest o wyniki badania opinii publicznej, przeprowadzonego przez agencję badawczą Minds&Roses, techniką wywiadów internetowych w czerwcu 2023 roku na reprezentatywnej ze względu na wiek, płeć, wykształcenie i miejsce zamieszkania próbie (18+) Polaków liczącej 1000 osób. Został także uzupełniony o wybrane dane zewnętrzne pochodzące od takich instytucji jak Główny Urząd Statystyczny czy Narodowy Bank Polski. W zakresie cen i usług prezentowanych w raporcie dokonaliśmy opracowania własnego. Z przyjemnością oddaję w Państwa ręce Raport – nasze drogie, polskie wakacje. :)

Życzymy miłej lektury!

dr Przemysław Barbrich
Związek Banków Polskich

Wakacyjne plany

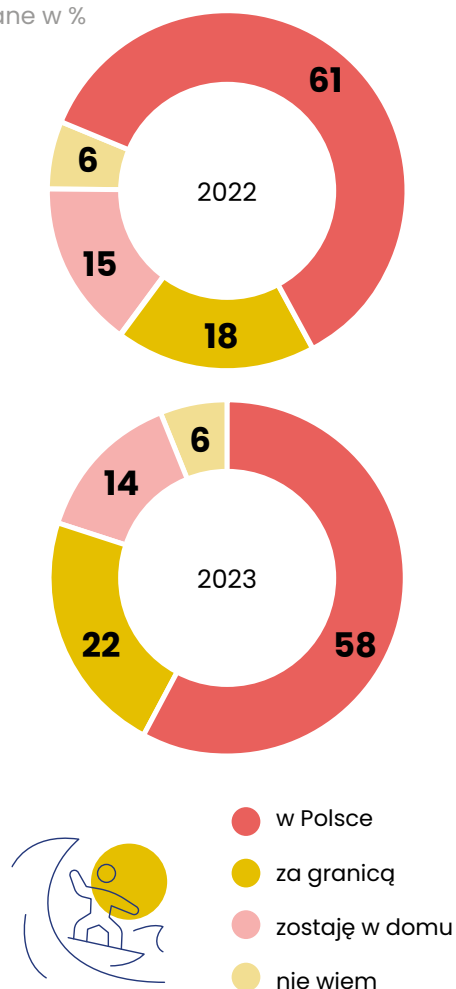

Wybrzmiał ostatni dzwonek w szkole. To znak, że zaczęły się wakacje. Czekali na nie i młodszy, i starsi marząc o słodkiej labie po roku intensywnej nauki i pracy. W tym roku uczniów spotkała przyjemna niespodzianka. Mają dodatkowe wolne dni. Z kalendarza Ministerstwa Edukacji Narodowej i Nauki, wynika, że nowy rok szkolny 2023/24 rozpocznie się nie 1, ale 4 września. Daje to aż 72 dni wolnego od szkolnych obowiązków. Tyle czasu będą więc musieli zagospodarować rodzice, by zapewnić dzieciom bezpieczne i ciekawe lato, a trzeba jeszcze pomyśleć o własnym odpoczynku...

Kolonie, obozy, wczasy, wypady do rodziny – to wszystko jest przyjemne. Jak głosi mądrość ludowa: za przyjemności trzeba płacić, więc będziemy płacić i to nie mało. Tegoroczne wakacje zapowiadają się rekordowo drogie (inflacja w maju wyniosła 13%). Mimo tego, chętnych do podróżowania nie brakuje.

Gdzie planuje Pan/Pani spędzić tegoroczne wakacje?

dane w %

źródło: Minds&Roses, czerwiec 2023 r.

Wysokie ceny nie zniechęcają Polaków. Jak co roku w wakacje chcemy odpoczywać i podróżować. Jak wynika z badania „Plany wakacyjne Polaków” przeprowadzonego na początku czerwca przez Minds&Roses na zlecenie Związku Banków Polskich (ZBP), większość Polaków planuje spędzić tegoroczne wakacje w kraju. Obecnie deklaruje tak 58% Polaków, podczas gdy w ubiegłym roku takie plany miało 61%. O 4 pp. wzrósł za to odsetek osób, które planują zagraniczny wyjazd. Obecnie taką chęć wyraża 22% badanych. Bez wątpienia ma to związek z cenami w kraju. Trudno się dziwić, że skoro i tak płacimy za wypoczynek, to wybieramy te kraje, które kuszą nie tylko zblizonymi cenami, ale też gwarancją pięknej pogody.

Na podobnym, jak w ubiegłym roku poziomie, utrzymuje się liczba osób, które nigdzie nie wyjadą i letni czas spędzą w domu. Deklaruje tak obecnie 14% ankietowanych. Także liczba niezdecydowanych utrzymuje się na dotychczasowym poziomie. Tak jak przed rokiem, 6% badanych nie wie jeszcze, gdzie spędzi urlop i najprawdopodobniej decyzję podejmie w ostatniej chwili.

Polacy w większości chcą odpocząć poza domem. A co z tymi, którzy nie planują wyjazdu? Dlaczego nie wyjadą na urlop? Przede wszystkim przez obecną sytuację finansową. O 9 pp. urósł odsetek osób, które wskazują na jej pogorszenie. Deklaruje tak już 41% badanych w skali kraju. Ograniczają wydatki i rezygnują z wypoczynku, bo ich na niego nie stać.

Na pogorszenie sytuacji ekonomicznej wskazują badani ze wszystkich grup wiekowych. Najbardziej odczuwają je osoby w przedziale wiekowym 45-54 lat – aż 73% wskazań. Przy czym sytuacja jest zróżnicowana w skali kraju. I tak np. w województwie dolnośląskim wszyscy badani deklaruje pogorszenie sytuacji finansowej, a w lubuskim, łódzkim i świętokrzyskim – 67%. Z kolei biorąc pod uwagę wielkość miejsca zamieszkania, najgorzej sytuacja wygląda w największych miastach, czyli tych powyżej 500 tys. mieszkańców – 83% wskazań, a najlepiej w miastach do 10 tys. mieszkańców. Tu pogorszenie sytuacji finansowej odczuwa tylko 8% ankietowanych.

Niemal 1/3 z tych, którzy zostają u siebie (31%) deklaruje, że zazwyczaj nie korzysta z wyjazdów wypoczynkowych i dlatego również w tym roku zostanie w domu. A co czwarty badany zostanie w domu przez wzrost cen. W ubiegłym roku z tego powodu z wyjazdu rezygnowało 38% badanych. 8% badanych wstrzymuje się z decyzją, bo czeka na atrakcyjną ofertę. Troska o zdrowie nie jest już silnym determinantem decyzji. Tylko 4% badanych nie wyjeżdża z obawy o zdrowie.

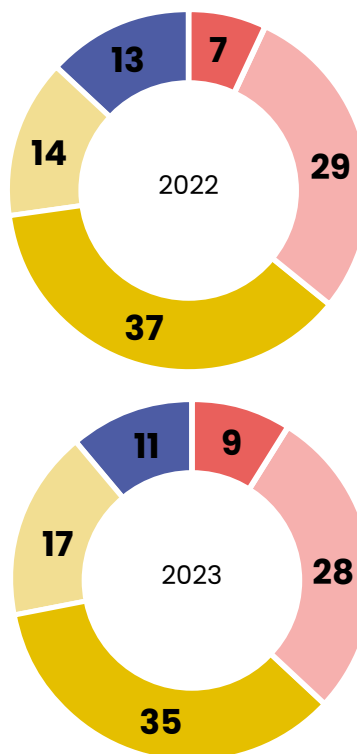
Średnio na wakacje, w przeliczeniu na osobę, zamierzamy wydać w 2023 r. 1614 zł, podczas gdy w ubiegłym roku było to 1358 zł. Z kolei w przeliczeniu na rodzinę w tym roku na letni wypoczynek planujemy przeznaczyć 4035 zł, podczas gdy rok wcześniej było to 3394 zł. To, w jednym i drugim przypadku, średnio o 19% więcej niż przed rokiem. Warto pamiętać, że jest to kwota uśredniona, wynikająca z przeliczenia tego, ile zamierzamy wydać i ile osób będzie nam towarzyszyć.

Polacy zdają więc sobie sprawę ze wzrostu cen. W tym roku również wzięli go pod uwagę kalkulując wakacyjne budżety. Ponad połowa badanych (52%) deklaruje, że przeznaczy na wypoczynek więcej niż w ubiegłym roku. Jednocześnie 36% nie zamierza wydawać więcej. 13% ankietowanych nie wie jeszcze, jak to będzie.

Czy planuje Pani wydać więcej na wakacje niż w ubiegłym roku?

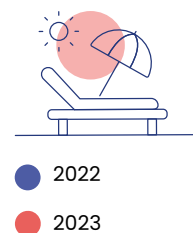
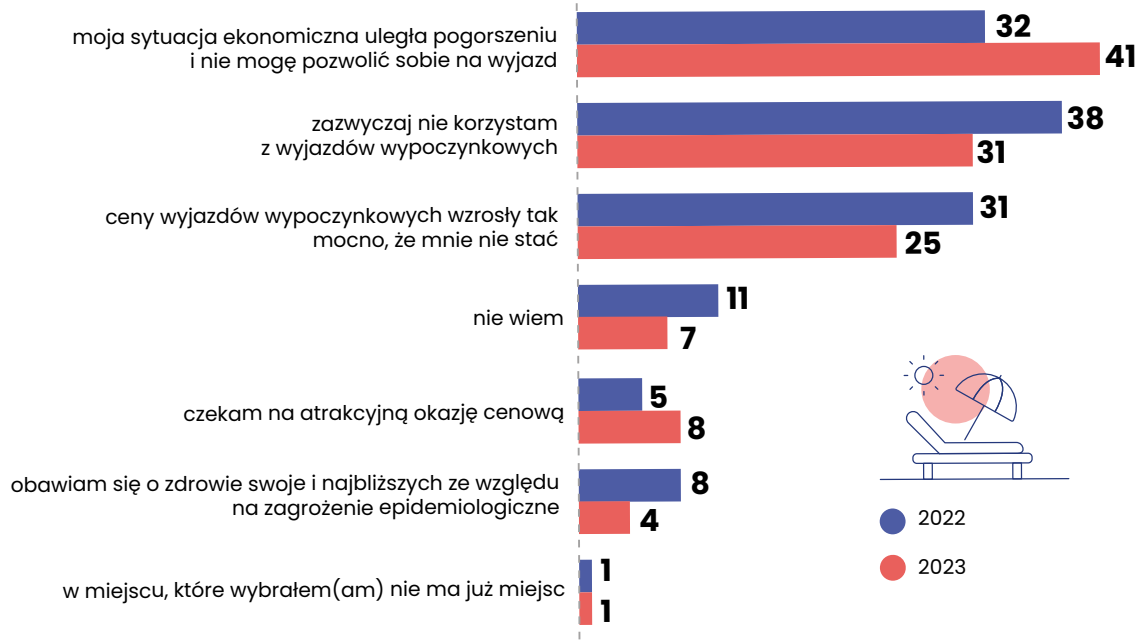
dane w %

źródło: Minds&Roses, czerwiec 2023 r.

Dlaczego nie zamierza Pan/Pani w tym roku wyjechać na wakacje?

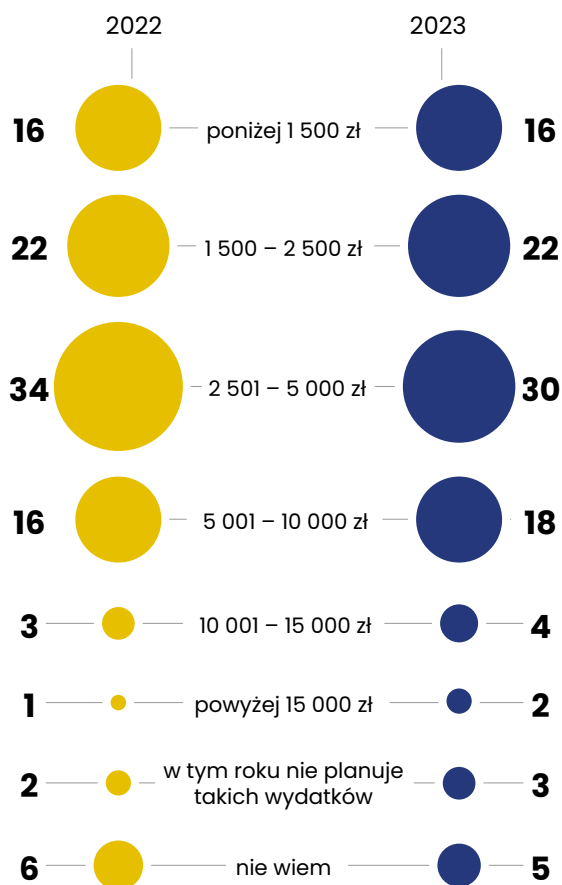
dane w %

źródło: Minds&Roses, czerwiec 2023 r.

Ile planuje Pan/Pani łącznie przeznaczyć na wyjazdy wakacyjne w 2022 roku?

dane w %

źródło: Minds&Roses, czerwiec 2023 r.

Stosunkowo najwięcej Polaków, bo prawie co trzeci (30%), deklaruje, że wakacyjny wyjazd będzie kosztował ich w przedziale między 2 500 zł a 5000 zł. 22% zamierza zmieścić się w przedziale 1 500 zł, a 2500 zł, 18% wyda od 5 000 do 10 000 zł. Z kolei 16% przeznaczy na wakacje mniej niż 1500 zł. 4% przeznaczy na wakacje 10 000-15 000 zł, a tych, którzy planują wydać jeszcze więcej jest tylko 2%. Trzeba pamiętać, że są to oczywiście kwoty przeznaczone na sfinansowanie wyjazdu nierzadko całej rodziny lub grona osób, z którym wspólnie spędzamy wakacje.

Tradycyjnie, wakacje najczęściej spędzimy w towarzystwie najbliższych. Prawie połowa z nas (45%) będzie odpoczywać w parach. Niemal co piąty (19%) wyjedzie w trójkę, a 15% badanych w czwórkę. Z kolei, co dziesiąty będzie odpoczywał sam. 5% badanych wyjedzie w piątkę. Z kolei wyjazd w większej grupie osób deklaruje 4% ankietowanych.

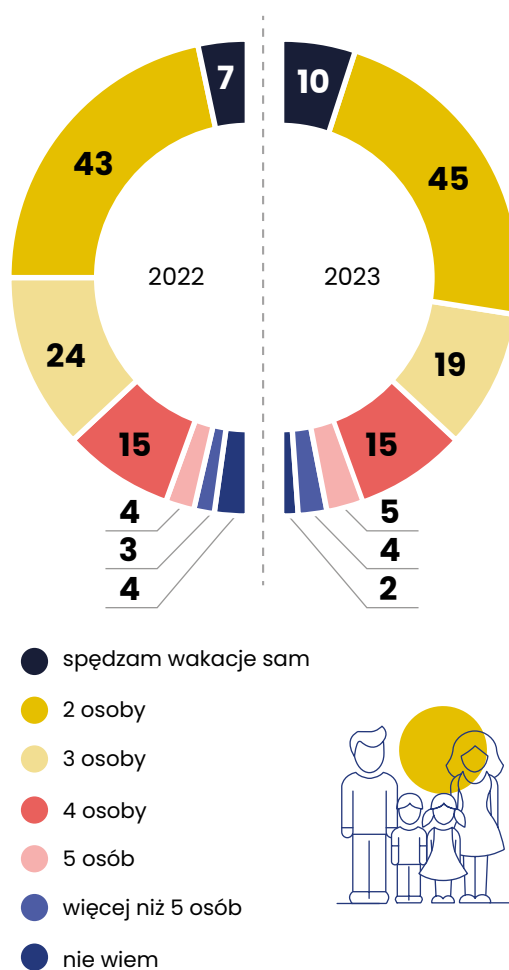
Polacy zamierzają sfinansować wakacyjny wypoczynek przede wszystkim z własnych zasobów. Podobnie było w ubiegłym roku.

Aż 85% deklaruje, że nie zamierza sięgać po kredyt lub pożyczkę na sfinansowanie wakacyjnych planów. Tylko 10% badanych rozważa taką możliwość.

Potwierdzają to także wyniki majowego „Monitora Bankowego” ZBP. Bankowcy pytani o to, czy zauważają wzrost zainteresowania ofertą kredytów i pożyczek na wakacyjny wypoczynek, w zdecydowanej większości udzielili przeczącej odpowiedzi. Aż 73% badanych pracowników banków nie widzi takiego zainteresowania, a niespełna ¼ badanych (23%) uważa odwrotnie. Jednocześnie, 68% bankowców uważa, że ich klienci sfinansują wakacyjne plany z oszczędności.

Ile osób łącznie z Panem/Panią wybiera się na wakacje?

dane w %

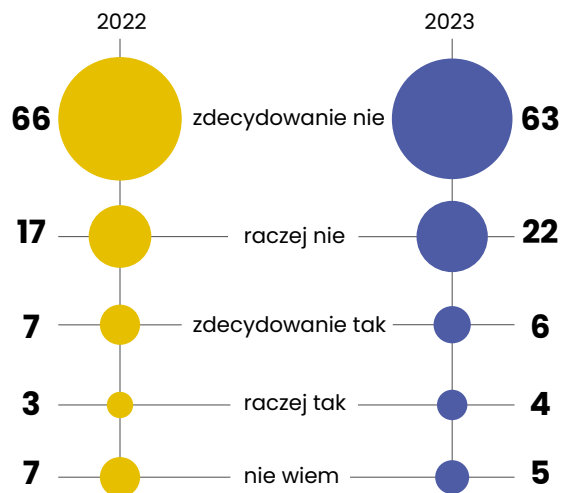
źródło: Minds&Roses, czerwiec 2023 r.

Z kolei z danych Narodowego Banku Polskiego (NBP) wynika, że Polacy mieli na koniec kwietnia 1 063 708 mld zł. oszczędności. Z tego 703 595 mld na rachunkach bieżących. I to właśnie z tych środków najprawdopodobniej będą finansować wakacyjne wydatki. Pozostałe środki – 360 113 mld zł – trzymamy na lokatach terminowych, więc nie będziemy ich naruszać.

W wakacje nie tylko odpoczywamy. To czas na nadrobienie różnych zaległych lub odkładanych spraw. W porównaniu do ubiegłego roku nie wystąpiły w tym zakresie większe zmiany. I tak 45% badanych wskazuje, że w okresie od końca czerwca do końca sierpnia, to właśnie wyjazdy i letnie aktywności będą źródłem dodatkowych wydatków, ale jest też część osób, które inaczej zagospodarują swój czas i budżet. Część z nas wykorzysta lato i przeprowadzi remont mieszkania czy domu – 26%, 21% zadba o zdrowie, 18% przeznaczy dodatkowe kwoty na różne okolicznościowe uroczystości, takie jak np. wesela. 17% badanych w lato kupi nowy sprzęt RTV. Zakup nowego auta w tym okresie planuje 7% badanych. 4% zainwestuje w edukację i zapisze się na kursy językowe. Jednocześnie, prawie co czwarty badany (23%) nie planuje żadnych dodatkowych wydatków w lecie.

Czy planuje Pan/Pani zaciągnięcie kredytu lub pożyczki na sfinansowanie swoich planów wakacyjnych?

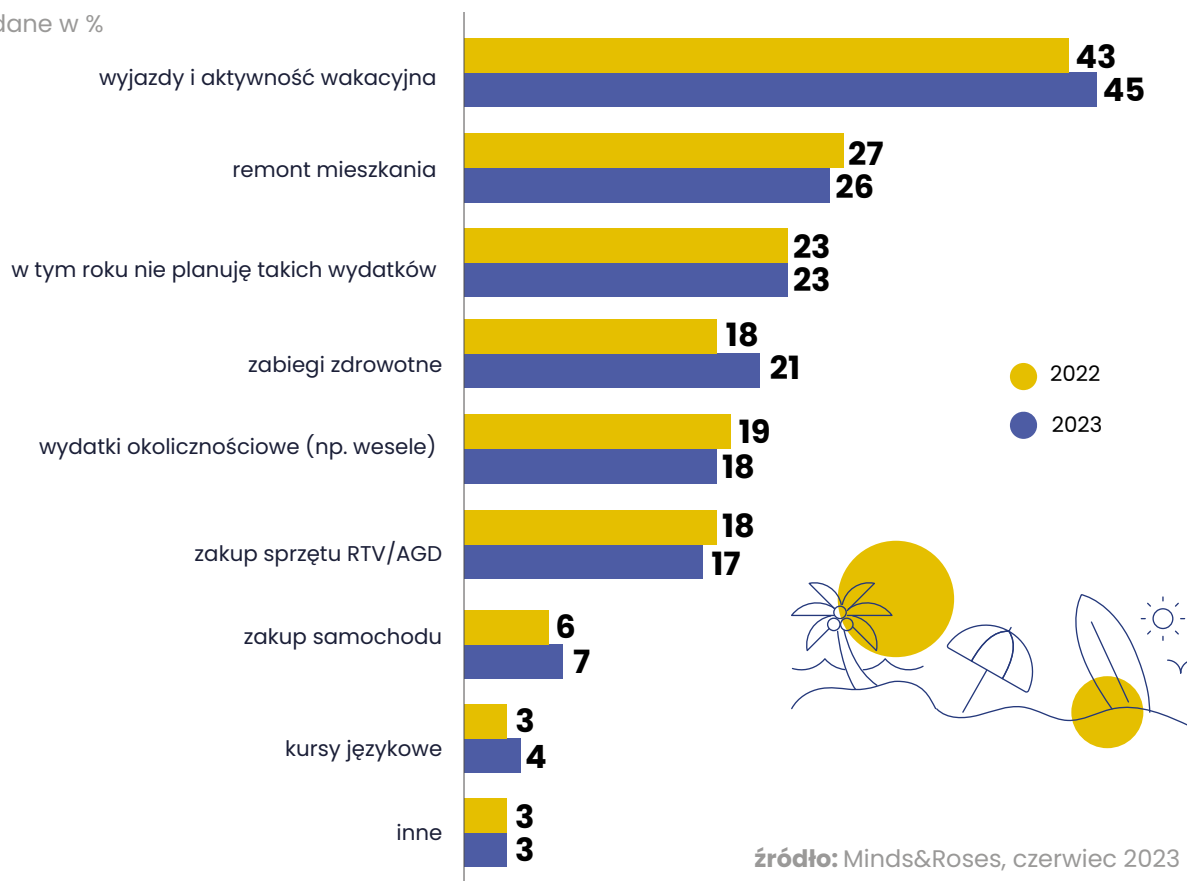
dane w %

źródło: Minds&Roses, czerwiec 2023 r.

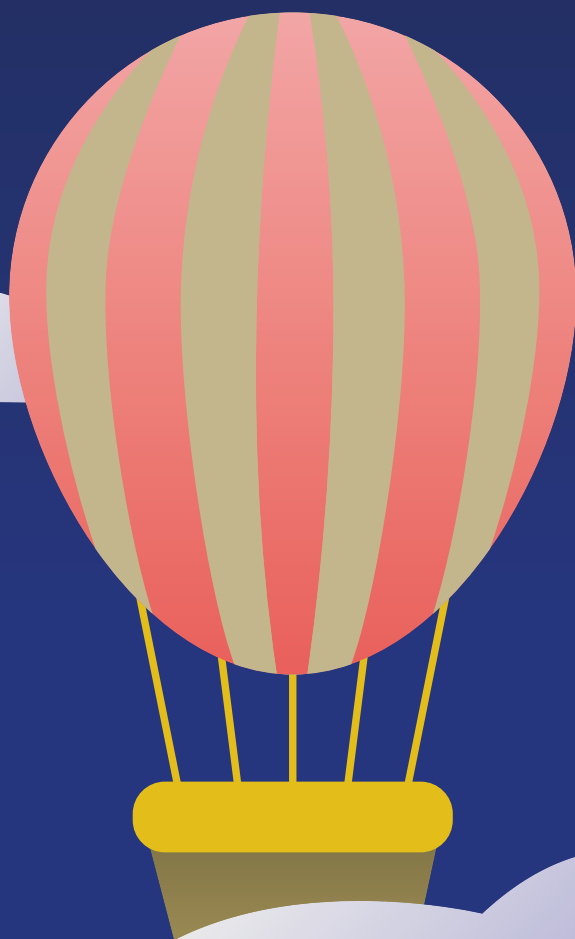
Jakie dodatkowe wydatki w najbliższym okresie wakacyjnym (od końca czerwca do końca sierpnia br.) planuje Pan/Pani?

dane w %

źródło: Minds&Roses, czerwiec 2023 r.

Wakacyjna rzeczywistość

Na wakacje czekamy cały rok. Marzymy o słonecznym wypoczynku, kiedy za oknem jesienna plucha czy zimowy chłód. Odliczamy dni do urlopów, kiedy zaczyna przyswiecać wiosenne słońce.

Jednak nasze marzenia kosztują. I to coraz więcej. Z najnowszych danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, że w maju ceny w Polsce wzrosły o 13% rok do roku (w tym towary o 13,3%, a usługi o 12,3%). W górę poszły ceny żywności – o prawie 18,9%. Za warzywa trzeba zapłacić niemal 25% więcej, a za owoce 13,5% więcej niż w maju ub. roku. Więcej kosztuje nas użytkowanie mieszkania i nośniki energii – ponad 16%. Ceny w restauracjach i hotelach wzrosły średnio o 15%. W kategorii turystyka zorganizowana w kraju odnotowano wzrost o prawie 14%, a za granicą o ponad 10%.

Tegoroczne wakacje tanie więc nie będą. A koszty organizacji letniego wypoczynku odczujemy w naszych portfelach. Szczególnie, że jak wynika z danych GUS, nasze zarobki nie nadążają za cenami. I choć przeciętne wynagrodzenie brutto w dużych firmach niefinansowych wyniosło w kwietniu 2023 roku 7430,06 zł brutto, czyli wzrosło o 12,1%, to jednak realnie nasze pensje spadły – o 2,3% rok do roku. Co oznacza, że statystycznie mamy w portfelach o tyle mniej. A przecież nie wszyscy dostali podwyżki. Trzeba pamiętać, że dane GUS nie dotyczą wszystkich wynagrodzeń. Obejmują zarobki w firmach zatrudniających co najmniej 10 pracowników. Nie obejmują więc mikro i małych firm oraz pracowników budżetówki (np. urzędów, szkół, szpitali, policji czy wojska). Statystyki nie uwzględniają także branży finansowej (np. banków czy firm ubezpieczeniowych) oraz rolników. Nie biorą też pod uwagę samozatrudnionych

oraz osób, które pracujące na podstawie umów cywilnoprawnych. Tym samym badany przez GUS sektor przedsiębiorstw niefinansowych to ok. 40% pracujących w Polsce.

To wszystko sprawia, że na tanie wakacje nie ma co liczyć. Możemy jednak postarać się zorganizować je tak, żeby były bardziej przyjazne dla naszych portfeli.

W mediach, co chwila pojawiają się informacje o paragonach grozy. Warto pamiętać, że ceny w tym roku mogą nas zaskoczyć.

JEDZIEMY W POLSKĘ

„Piękna nasza Polska cała” – taką prawdę niosą słowa popularnej niegdyś piosenki. Polska ma do zaoferowania wiele pięknych i zróżnicowanych krajobrazów. W TOP 3 najczęściej wybieranych wakacyjnych kierunków podróży niezmiennie utrzymują się jednak: Góry, Mazury i Morze. Co roku przyciągają one największą liczbę turystów z całej Polski i z zagranicy. Popularność tych regionów przekłada się na koszty – im bardziej oblegane miejsca, tym wyższe koszty wszystkiego – zakwaterowania, posiłków, atrakcji czy pamiątek. Ostatecznie więc wypoczynek jest tam droższy niż w mniej popularnych lokalizacjach. Jeśli chcemy wybrać się na wakacje w Polsce i zminimalizować wydatki, warto rozważyć mniej uczęszczane kierunki takie jak np. Podlasie, Roztocze czy Bieszczady. Odpocznijemy tam równie dobrze, a nasze portfele mniej odczują letnią eskapadę.

ZAKWATEROWANIE

AGROTURYSTYKA

Coraz większą popularnością wśród Polaków cieszy się agroturystyka. Wynika to z różnych czynników. Podróżujemy, żeby się wyciszyć i odpocząć z dala od miejskiego zgiełku. Taką możliwość oferują nam gospodarstwa agroturystyczne, gdzie możemy poczuć atmosferę wiejskiego życia – samodzielnie karmić zwierzęta, spacerować po lasach, poznawać kulturę i tradycje regionu, odkrywać lokalne smaki. Tamtejsze jedzenie często pochodzi z własnych upraw, co sprawia, że jest znacznie zdrowsze i świeższe. Gospodarze są zwykle serdeczni i gościnni, dlatego czujemy się tam mile widziani i chętnie wracamy po raz kolejny.

Rosnąca popularność agroturystyki ma niestety odzwierciedlenie w cenach, które z roku na rok są wyższe. Największą różnicę odczuwamy w Górach. Tam za tygodniowy pobyt we dwoje zapłacimy średnio 4 867 zł, czyli ponad dwa razy więcej niż jeszcze rok temu. Jeśli jedziemy z dwójką dzieci, możemy zapłacić nawet 5 431 zł. W przypadku miejscowości nadmorskich koszt wyjazdu dla dwóch osób wynosi średnio 4 546 zł, a dla rodzin z dwójką dzieci – 4 898 zł. W podobnych cenach znajdziemy nocleg na Mazurach – 4 295 zł (dwie osoby dorosłe) i 5 714 zł (dorośli + dwójka dzieci).

Aby skorzystać z bardziej przystępnych cen, możemy wybrać mniej popularne kierunki agroturystyczne, takie jak Podlasie, Roztocze czy Bieszczady, które również oferują piękne krajobrazy, spokojną atmosferę oraz wiele atrakcji, ale za niższą cenę.

	2022		2023		różnica	
Region	2 osoby dorosłe	2 osoby dorosłe + 2 dzieci	2 osoby dorosłe	2 osoby dorosłe + 2 dzieci	Różnica 2 osoby dorosłe r/r	Różnica 2 osoby dorosłe + 2 dzieci r/r
 Mazury	3 548 zł	4 830 zł	4 295 zł	5 714 zł	747 zł	884 zł
 Morze	2 987 zł	3 276 zł	4 546 zł	4 898 zł	1 559 zł	1 622 zł
 Góry	2 058 zł	3 330 zł	4 867 zł	5 431 zł	2 809 zł	2 101 zł
 Podlasie	1 867 zł	2 693 zł	3 509 zł	3 959 zł	1 642 zł	1 266 zł
 Roztocze	1 521 zł	2 065 zł	2 884 zł	3 294 zł	1 363 zł	1 229 zł
 Bieszczady	2 056 zł	2 991 zł	3 147 zł	3 376 zł	1 091 zł	385 zł

*średnia z dwóch miesięcy (lipiec, sierpień)
Źródło: opracowanie własne

APARTAMENTY

Przyciągają nas przede wszystkim swoją wygodą i większą przestrzennością. Wybierając tę opcję zakwaterowania, mamy do dyspozycji więcej przestrzeni, której często brakuje na przykład w standardowych pokojach hotelowych. Ponadto, gotując własne posiłki, możemy uniknąć dodatkowych kosztów. Na rynku jest dostępnych wiele apartamentów o różnym standardzie i lokalizacji, co również wpływa na cenę. Dodatkowo, rezerwując apartament, często mamy do wyboru bardziej elastyczne terminy niż w hotelach.

Podobnie jak w przypadku agroturystyki, podwyżki cen nie ominęły rynku apartamentów w Polsce. Wybierając się na Mazury, w Ostródzie za tygodniowy pobyt w apartamencie zapłacimy 4 549 zł za dwie osoby, a 4 815 zł, jeśli jedziemy z dwójką dzieci. Wśród najdroższych miejscowości nadmorskich jest Świnoujście. Tygodniowy pobyt w tym mieście to koszt w wysokości 4 327 zł za dwie osoby dorosłe i 4 877 zł w przypadku dwóch osób dorosłych z dwójką dzieci. Natomiast na wakacje w Karpaczu wydamy odpowiednio 2 918 zł – za dwie osoby dorosłe i 3 340 zł – za czteroosobową rodzinę.

Region	Miejscowość	2022		2023		różnica	
		2 osoby dorosłe	2 osoby + dzieci	2 osoby dorosłe	2 osoby + dzieci	Różnica w cenie 2 os. dorosłe	Różnica w cenie 2 + 2
 Mazury	Ostróda	3 032 zł	4 141 zł	4 549 zł	4 815 zł	1517 zł	674 zł
	Mikołajki	2 677 zł	3 050 zł	3 471 zł	4 158 zł	794 zł	1 108 zł
	Giżycko	2 098 zł	3 010 zł	3 103 zł	3 197 zł	1 005 zł	187 zł
	Mrągowo	2 644 zł	2 907 zł	2 878 zł	3 136 zł	234 zł	229 zł
 Morze	Świnoujście	3 366 zł	4 224 zł	4 327 zł	4 877 zł	961 zł	653 zł
	Władysławowo	2 795 zł	3 266 zł	3 091 zł	3 514 zł	296 zł	248 zł
	Gdańsk	2 505 zł	3 178 zł	3 117 zł	3 438 zł	612 zł	260 zł
	Hel	3 007 zł	4 046 zł	3 943 zł	4 469 zł	936 zł	423 zł
 Góry	Karpacz	1 558 zł	2 311 zł	2 918 zł	3 340 zł	1 360 zł	1 029 zł
	Duszniki-Zdrój	1 861 zł	2 596 zł	2 438 zł	2 977 zł	577 zł	381 zł
	Zakopane	2 174 zł	3 196 zł	3 187 zł	3 376 zł	1 013 zł	180 zł
	Szklarska Poręba	1 796 zł	2 805 zł	2 680 zł	3 331 zł	884 zł	526 zł

*średnia z dwóch miesięcy (lipiec, sierpień)
Źródło: opracowanie własne

HOTELE

Co sprawia, że Polacy tak chętnie wybierają pobyt w hotelu? Kluczową rolę odgrywa tu wygoda. Dzięki wliczonemu w cenę wyżywieniu nie musimy samodzielnie gotować. Posiłki mamy zapewnione z góry, co zdecydowanie zachęca turystów, którzy pragną w pełni skupić się na odpoczynku. W ten sposób oszczędzamy również na lokalnych restauracjach i barach, które w trakcie sezonu często podnoszą swoje ceny. Hotele oferują różnorodne atrakcje, takie jak basen czy plac zabaw dla dzieci, dzięki czemu z pewnością nie będziemy się nudzić, nawet przy złej pogodzie. W niektórych hotelach mamy do dyspozycji również spa, jednak musimy pamiętać, że korzystanie z niego często wiąże się z dodatkową opłatą.

Za tygodniowy pobyt w hotelu z wyżywieniem zapłacimy w Mikołajkach, najpopularniejszej miejscowości na Mazurach, średnio 6 908 zł w przypadku 2 osób dorosłych. Dla czteroosobowej rodziny będzie to koszt w wysokości 13 738 zł. Jeśli marzy nam się wypoczynek w nadmorskiej miejscowości, musimy liczyć się z większymi kosztami. Para zapłaci za pobyt we Władysławowie 8 322 zł. Jeśli mamy 2 dzieci, kwota ta zwiększy się do 13 504 zł. Okazuje się, że najatrakcyjniejsze ceny znajdziemy w górach. Tygodniowy pobyt w Zakopanem kosztuje średnio 4 288 zł za dwie osoby i 6 977 zł za parę z dwójką dzieci.

2023			
Region	Miejscowość	2 osoby dorosłe	2 osoby + dzieci
 Mazury	Ostróda	6 669 zł	12 459 zł
	Mikołajki	6 908 zł	13 738 zł
	Giżycko	4 828 zł	9 981 zł
	Mrągowo	5 178 zł	8 371 zł
 Morze	Świnoujście	12 698 zł	6 614 zł
	Władysławowo	8 322 zł	13 504 zł
	Gdańsk	5 849 zł	9 482 zł
	Hel	5 984 zł	9 421 zł
 Góry	Karpacz	4 935 zł	8 869 zł
	Duszniki-Zdrój	2 863 zł	4 254 zł
	Zakopane	4 288 zł	6 977 zł
	Szklarska Poręba	4 462 zł	6 928 zł

*średnia z dwóch miesięcy (lipiec, sierpień)

Źródło: opracowanie własne

POLA NAMIOTOWE

Z uwagi na rosnące ceny apartamentów i hoteli, coraz większym zainteresowaniem cieszą się pola namiotowe. Taki powrót do natury ma w sobie pewien urok, który ceni sobie wielu turystów. Co więcej, za nocleg w namiocie zapłacimy znacznie mniej.

Na Mazurach koszt za dobę na polu namiotowym wynosi w tym roku 38 zł dla dwóch osób i 58 zł dla rodziny z dwójką dzieci. Tygodniowy pobyt kosztuje więc czteroosobową rodzinę ok. 400 zł. Cena ta jest niższa niż w poprzednim roku, jednak

właściciele pól namiotowych doliczają za to więcej do wynajmu namiotu. Na polach namiotowych nad morzem ceny pobytu pozostały niemal bez zmian – 52 zł za dwie osoby dorosłe i 88 zł za dwie osoby dorosłe z dwójką dzieci. Podrożał natomiast wynajem namiotów i parking. Największy wzrost kosztów możemy zauważyć na polach namiotowych w górach, gdzie za dobę należy zapłacić odpowiednio 50 zł – w przypadku dwóch osób dorosłych i 90 zł, jeśli podróżujemy z dwójką dzieci.

2022							
Region	2 osoby dorosłe	2 osoby dorosłe + 2 dzieci	Namiot 1-2 osobowy	Namiot 3-4 osobowy	Przyczepa kampingowa	Parking	Pies
 Mazury	59 zł	90 zł	14 zł	15 zł	40 zł	17 zł	12 zł
 Morze	52 zł	88 zł	17,50 zł	27,50 zł	100 zł	20 zł	8 zł
 Góry	40 zł	72 zł	13 zł	17 zł	100 zł	15 zł	7 zł

2023							
Region	2 osoby dorosłe	2 osoby dorosłe + 2 dzieci	Namiot 1-2 osobowy	Namiot 3-4 osobowy	Przyczepa kampingowa	Parking	Pies
 Mazury	38 zł	58 zł	18 zł	23 zł	30 zł	17 zł	8 zł
 Morze	52 zł	88 zł	25 zł	38 zł	97 zł	28 zł	15 zł
 Góry	50 zł	90 zł	18 zł	25 zł	33 zł	15 zł	5 zł

*Dzieci do lat 3 gratis.

Źródło: opracowanie własne

NOCLEG ZA DARMO?

Mimo że pola namiotowe są dość budżetowym rozwiązaniem, to nie każdemu będzie odpowiadać taki standard noclegowy i aż taka bliskość natury. Obecnie są jednak sposoby pozwalające na kompromis – darmowy nocleg w tradycyjnych „domowych” warunkach. Jeśli zależy nam na całkowitym ograniczeniu kosztów noclegów rozwiązaniem może się okazać np. home swapping, czyli zamiana domami. Pomocne będą portale skupiające zainteresowane osoby lub grupy w mediach społecznościowych, gdzie ogłaszają się chętni proponując swoje mieszkanie/dom z informacją w jakiej miejscowości sami planują pobyt.

Inną alternatywą jest couchsurfing, który polega na oferowaniu darmowego noclegu u siebie w domu. Jest to ciekawy pomysł na podróżowanie po całym świecie, ale też zawieranie nowych znajomości – na całym świecie jest ponad 3 mln couchsurferów, w 246 krajach, z tego ponad 1,5 mln w Europie i 66 tys. w Polsce. Ofert można szukać na poświęconej tej usłudze stronie (dostępna jest także aplikacja mobilna) oraz na grupach w mediach społecznościowych.

Ale zanim pomyślimy o obcych, warto przypomnieć sobie o najbliższych – rodzinie, przyjaciółach i znajomych. Dobrym pomysłem na wakacje może okazać się odwiedzenie rodziny z drugiej części kraju czy znajomych, którzy zapraszają nas do siebie od dłuższego czasu. Nie zapomnijmy wtedy o podarunkach i zaproszeniu także do siebie!

TRANSPORT

W dobie wysokiej inflacji Polacy, mimo wysokich cen nie chcą rezygnować z wakacyjnego wypoczynku i decydują się spędzić urlop w Polsce. Takie rozwiązanie jest często bardziej przystępne cenowo.

Polska jest niezwykle urozmaicona pod względem krajobrazowym – góry, morze, jeziora, rzeki, lasy i piękne tereny wiejskie. Osoby, które cenią kontakt z przyrodą, mają wręcz nieograniczone możliwości wypoczynku w bliskości z naturą. Miłośnicy aktywnego wypoczynku i poszukiwacze przygód również nie będą się nudzić, ponieważ polskie miasta są pełne zabytków, muzeów i galerii sztuki, które przyciągają turystów z całego świata.

Sprawdziliśmy, ile będą kosztować podróże wakacyjne Polaków w kraju. Przyjęliśmy koszt dla 4-osobowej rodziny, mieszkającej w Warszawie, udającej się do najbardziej popularnych kierunków w Polsce.

ceny paliwa (stan na 02.06.2023 r.)	zł/litr
PB 95	6,48
PB 98	6,80
ON	6,08
ON +	6,29
LPG	2,87

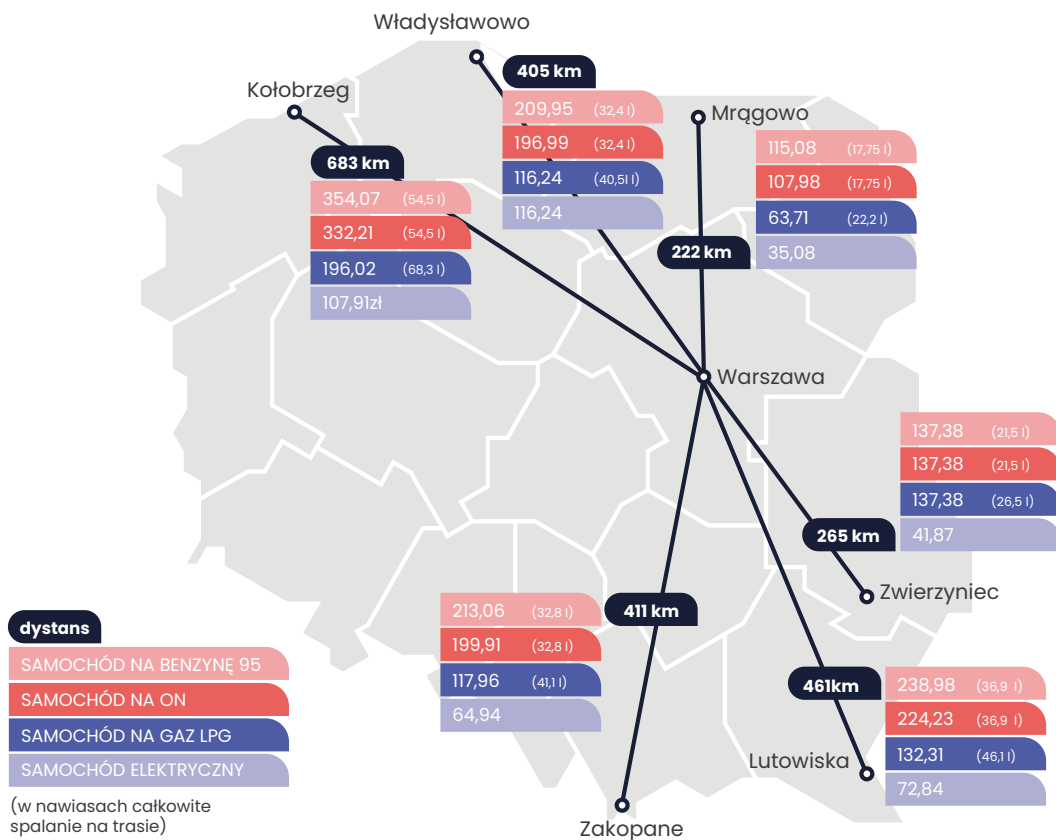
W porównaniu do ubiegłego roku ceny paliw nieznacznie spadły. Na potrzeby raportu kierowaliśmy się średnimi cenami z początku czerwca 2023 roku. Wartość przejazdu to szacunkowy koszt podróży w jedną stronę. Obliczenia dotyczą przejazdu w jedną stronę, a więc, żeby wrócić należy pomnożyć podaną kwotę przez 2. W raporcie wakacyjnym przyjęliśmy, że koszt benzyny PB 95 to 6,48 zł/litr (stan na 2 czerwca), oleju napędowego 6,08 zł/l a spalanie samochodu na trasie to średnio 8l/100km. W przypadku samochodu na napęd LPG cena wynosi 2,87 zł/l przy średnim spalaniu 10l/100km. Warto także wspomnieć, że Orlen planuje powtórzyć ubiegłoroczną akcję promocyjną i na wakacje wprowadzić zniżki na tankowanie paliw płynnych. Rabaty mają sięgać do 30 gr za litera diesla i benzyny. Rok temu podobne akcje promocyjne zorganizowały również inne stacje, takie jak: Shell, BP, Moya czy Circle K. Niewykluczone, że i tym razem pójdą tą drogą. Co by oznaczało, że koszty tankowania będą łaskawe dla naszych portfeli.

W naszym obliczeniach wzięliśmy również pod uwagę podróże samochodem elektrycznym. Przyjęliśmy, że posiadacze „elektryków” będą ładować auto w domu. W 2023 r. średnia cena 1 kWh to 0,79 gr, natomiast średnie „spalanie” pojazdu elektrycznego na 100 km poza miastem to 20 kWh.

Ceny transportu samochodem osobowym (2 osoby dorosłe i 2 dzieci)

dane w %

źródło: opracowanie własne

Planując wakacyjny urlop, warto wziąć pod uwagę również transport kolejowy. W przeciwieństwie do długich godzin spędzonych za kierownicą, podróżując pociągiem, można się odprężyć i podziwiać widoki za oknem, czytać książkę lub oglądać seriale.

W raporcie wzięliśmy pod uwagę kilka głównych miast, do których można się wybrać na weekendową wycieczkę z rodziną. Podane ceny nie uwzględniają zniżek. Jednostronna podróż dwójki rodziców i dwójki dzieci z Warszawy do Wrocławia pociągiem Intercity w drugiej klasie kosztować będzie 134,48 zł, a przejazd z Warszawy do Krakowa liniami TLK będzie kosztował 199,52 zł.

Rodziny podróżujące pociągiem z Warszawy do Gdańska zapłacą za bilety 231,46 zł. Po kilku godzinach podróży można odetchnąć świeżą morską bryzą i poopalać się nad Morzem Bałtyckim. Z kolei podróż do Poznania kosztować będzie 191,20 zł. Warto zaplanować podróż tak, aby zobaczyć słynne poznańskie koziołki na wieży Ratusza. Najmniej czasu zajmie podróż z Warszawy do Łodzi. Koszt takiej wyprawy dla 4-osobowej rodziny to 61,94 zł w jedną stronę.

Ceny biletów mogą się zmieniać w zależności od różnych promocji i terminu podróży. Zakup biletów z wyprzedzeniem, Karta Dużej Rodziny lub oferta „podróżuj z bliskimi” wpłyną na obniżenie kosztów przejazdu pociągiem.

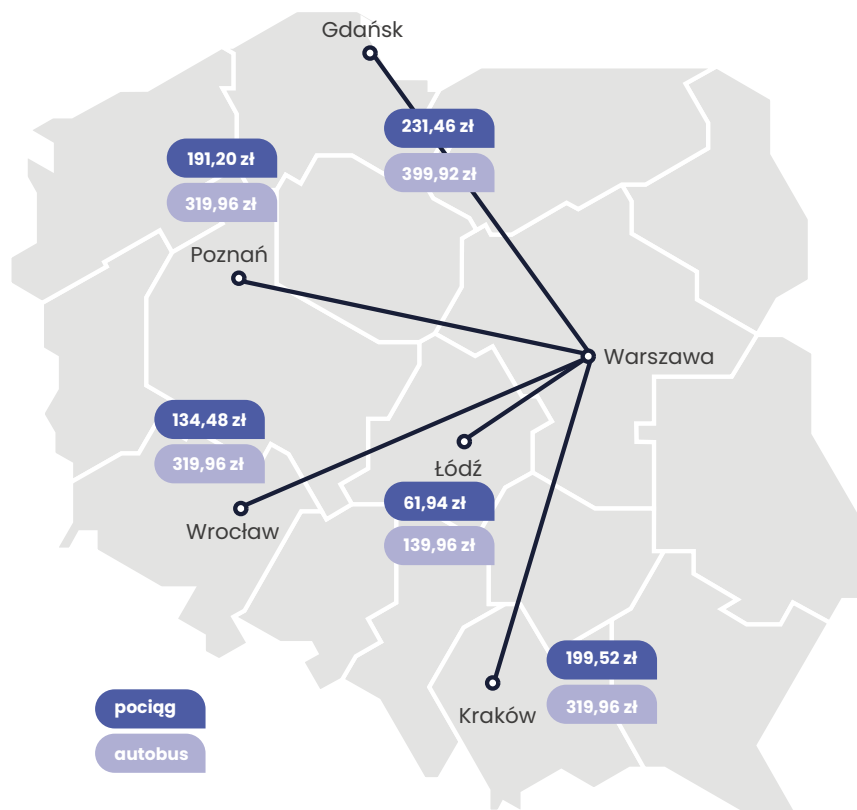
Planując wakacyjną podróż pociągiem warto sprawdzić też oferty promocyjne przewoźników. PKP proponuje np.: Super Promo, Promo Plus, Promo 45 (bilety tańsze o 45% od ceny bazowej), Promo 30 (tańsze o 30%) i Promo 15 (tańsze o 15%).

Kupując bilety z odpowiednim wyprzedzeniem z puli promocyjnej można natrafić na Pendolino na trasie Warszawa – Kraków czy Warszawa – Gdańsk nawet za 49 zł (czyli blisko 1/5 ceny standardowej biletu w 2 klasie), a w pociągach kategorii TLK i IC już za 19 zł. W znalezieniu promocyjnych biletów pomaga wyszukiwarka PKP Łowcy Promo.

Ceny transportu pociągiem i autobusem (2 osoby dorosłe i 2 dzieci)

dane w %

źródło: opracowanie własne

CITY BREAK (2 OSOBY DOROSŁE I 2 DZIECI)

City break, czyli kilkudniowy wypad do dużego miasta warto zaplanować wcześniej. W takiej sytuacji dobrze sprawdzić jakie darmowe atrakcje można znaleźć w miejscu, do którego się wybieramy. Przykładowo wstęp do większości muzeów w Warszawie, w tym Muzeum Narodowego, jest we wtorki darmowy, co pozwala zaoszczędzić 4 osobowej rodzinie (2 os. dorosłe + 2 dzieci) ponad 50 zł (bilet normalny kosztuje 25 zł, a dla dzieci 1 zł). Wybierając się do Muzeum Bursztynu w Gdańsku, gdzie bilet rodzinny kosztuje 80 zł (bilet normalny – 32 zł, ulgowy – 22 zł), warto rozważyć wizytę w poniedziałek, kiedy jest wstęp wolny. Z kolei odwiedzenie Muzeum Architektury we Wrocławiu warto zaplanować na środę – oszczędzając dzięki darmowemu wstępowi 25 zł za bilet rodzinny (bilet normalny – 20 zł, bilet ulgowy 14 zł).

Często miasta organizują latem darmowe kina plenerowe, spacerzy tematyczne czy darmowe koncerty. Warto skorzystać z takich propozycji!

Alternatywą dla pociągów są autobusy. Podobnie jak w przy podróży pociągiem, podróż autobusem jest mniej wymagająca niż podróż autem, dlatego niektórzy wybierają ten środek transportu. Dwie osoby dorosłe z dwójką dzieci za podróż z Warszawy do Wrocławia, Krakowa lub Poznania zapłacą około 320 zł. Koszt jednostronnej podróży autobusem do Łodzi wyniesie 139,96 zł, a na północ Polski, do Gdańska, 399,92 zł.

JEDZENIE

Podczas wyjazdów chętnie eksplorujemy lokalną kuchnię. Według badań Cateromarket większość z nas decyduje się na odwiedzanie lokalnych knajpek i restauracji podczas wakacji. Wielu Polaków nie żałuje wydanych pieniędzy na posiłki w trakcie podróży. Niemniej jednak musimy pamiętać, że brak rozważań co do wyboru miejsca, potrawy oraz jej kosztu może przynieść nieprzyjemne zaskoczenie po powrocie, kiedy zorientujemy się, że nasze środki finansowe na koniec miesiąca są mocno uszczuplone. Warto więc rozważyć planowanie wydatków związanych nie tylko z zakwaterowaniem i transportem, ale również z wyżywieniem.

Jakich kosztów możemy się spodziewać, jedząc w restauracjach nad Bałtykiem? Przeanalizowaliśmy ceny i na tej podstawie przygotowaliśmy paragon dla standardowej, czteroosobowej rodziny.

Jak obrazują wyniki, średni koszt przekąsek dla czterech osób (dwóch dorosłych i dwójki dzieci) wynosi 249,54 zł. W tę cenę wlicza się obiad składający się z hamburgera, frytek, pizzy oraz orzeźwiających napojów, między innymi lemoniady i mrożonej kawy. W cenę wliczyliśmy także desery, takie jak lody i gofry. Warto zaznaczyć, że wybraliśmy najbardziej uniwersalne dania, które miały stosunkowo przystępne ceny. Dane zostały zebrane przed szczytem sezonu wakacyjnego, dlatego możemy się spodziewać, że ceny w niektórych miejscach mogą być wyższe.

Przekąski w ciągu dnia nad morzem

	2 x gofry	27
	2 x lody	17,5
	2 x mrożona kawa	33,8
	2 x lemoniada	25,6
	hamburger	32,3
	pizza	26,14
	2 x nuggetsy	58,2
	2 x frytki	29
razem		249,54

źródło: opracowanie własne

ATRAKCJE TURYSTYCZNE

PARKI ROZRYWKI

Bez względu na kierunek podróży, w większości popularnych miejscowości turystycznych znajdziemy bogaty wybór atrakcji, dostosowanych do naszych zainteresowań. Wśród nich są rozmaite formy rozrywki dla miłośników adrenaliny i sportowych wrażeń lub oferty bardziej relaksacyjne, takie jak rejsy czy wypożyczalnie rowerów wodnych, idealne dla tych, którzy cenią sobie spokojny wypoczynek. Niestety podobnie, jak w przypadku zakwaterowania i wyżywienia, ceny atrakcji turystycznych również wzrosły w tym roku.

Obecnie za bilet wstępu do największego parku rozrywki w Polsce, Energylandii, zapłacimy 189 zł. To o 30 zł więcej niż w ubiegłym roku. Dla uczniów i studentów cena ta wynosi 139 zł, czyli o 50 zł mniej. Widzimy, jak ceny sukcesywnie rosną z roku na rok. W 2022 r. za tą samą ofertę zapłacilibyśmy 19-28 proc. mniej. Wyższe ceny biletów wynikają zarówno z sytuacji ekonomicznej, jak i wzrostu popularności parków rozrywki, a także wprowadzania coraz nowocześniejszych kolejek i atrakcji na ich terenie.

Park rozrywki	Bilet normalny				Bilet ulgowy			
	2021	2022	2023	Różnica	2021	2022	2023	Różnica
Energylandia	139 zł	159 zł	189 zł	30 zł	89 zł	109 zł	139 zł	30 zł
Małopolska Zatorland Pakiet Premium	79 zł	79,9 zł	89,9 zł	10 zł	59 zł	69,9 zł	79,9 zł	10 zł
Park of Poland, Mszczonów	134 zł	139 zł	149 zł	10 zł	124 zł	119 zł	129 zł	10 zł
Park rozrywki Megalandia (Ustka)	29 zł	30 zł	46 zł	16 zł	24 zł	25 zł	39 zł	14 zł
Jura Park Krasiejów	79 zł	89 zł	99 zł	10 zł	59 zł	79 zł	89 zł	10 zł
Kaszubski Park Gigantów	39 zł	49 zł	54 zł	5 zł	29 zł	39 zł	44 zł	5 zł
Park Dinosaurów, Łeba Park	85 zł	95 zł	95 zł	0 zł	65 zł	85 zł	75 zł	-10 zł
Roztocze Zagroda Guciów	20 zł	25 zł	25 zł	0 zł	15 zł	20 zł	20 zł	0 zł
Wiejskie ZOO, Berezka k. Polańczyka	20 zł	25 zł	30 zł	5 zł	15 zł	20 zł	25 zł	5 zł
Fokarium na Helu	5 zł	10 zł	15 zł	5 zł	5 zł	10 zł	10 zł	0 zł

źródło: opracowanie własne

PARKI LINOWE

Wybierając się na wakacje na Mazury, w Bieszczady czy na Podlasie, jedną z wielu atrakcji, jaką tam znajdziemy, są parki linowe. Ceny biletów wstępu do parków linowych różnią się w zależności od miejsca, wielkości i dostępnych udogodnień. Zakres cen waha się

od 10 do nawet 85 złotych. Ta różnorodność pozwala każdej osobie skorzystać z atrakcji i wybrać trasę, która najbardziej ją interesuje.

Region	Miejscowość	Bilet wstępu	Bilet wstępu
		2022	2023
Mazury	Augustów	od 25 zł do 40 zł	od 30 zł do 45 zł
Bieszczady	Polańczyk	od 25 zł do 40 zł	od 30 zł do 45 zł
Góry	Zakopane	od 10 zł do 50 zł	od 40 zł do 45 zł
Roztocze	Zwierzyniec	od 17 zł do 35 zł	od 25 zł do 45 zł
Podlasie	Choroszcz	od 10 zł do 70 zł	od 10 zł do 85 zł
Zachodniopomorskie	Szczecin	od 10 zł do 30 zł	od 20 zł do 40 zł
Pomorskie	Ustka	od 40 zł do 60 zł	od 40 zł do 60 zł

źródło: opracowanie własne

REJSY

Podróż tramwajem wodnym z Gdańska na Hel to wydatek rzędu 65-85 zł i tutaj ceny wrosły o 10-15 zł. Najwyższą cenę zapłacimy za rejs z Giżycka do Mikołajek, bo aż 150 zł za bilet normalny i 100 zł za ulgowy. W większości przypadków koszty rejsów po jeziorach i morzu są na podobnym poziomie jak w ubiegłym roku. Tyle samo, co w zeszłym roku zapłacimy na przykład za rejs statkiem po jeziorze Solińskim – od 20 do 45 zł, w zależności od rodzaju wybranego biletu – normalnego lub ulgowego, czy za rejs z Krynicy Morskiej do Fromborka.

Przykładowo dla 4 osobowej rodziny koszt biletów do Świętokrzyskiego Parku Narodowego to 27 zł (bilet normalny – 9 zł, ulgowy – 4,50 zł). Wybierając się do Babiogórskiego Parku Narodowego rodzina zapłaci 21 zł (bilet normalny – 7 zł, ulgowy – 3,50 zł), a w Wolińskim Parku Narodowym 21 zł. (bilet normalny – 7 zł, ulgowy – 3,50 zł).

Wejście do niektórych parków jest nadal darmowe, jednak trzeba zapłacić za możliwość wstępu do specjalnych stref przyrodniczych czy obiektów, np.: zwiedzanie ruin Zamku Czorsztyn położonego w Pienińskim Parku Narodowym to koszt 10 zł – bilet normalny, 5 zł – bilet ulgowy, a za bilety wstępu na teren Rezerwatu Pokazowego Żubrów w Białowieskim Parku Narodowym zapłacimy odpowiednio 20 i 12 zł od osoby.

Całkiem za darmo możemy podziwiać parki krajobrazowe (jest ich w Polsce 125) i rezerваты przyrody (jest ich w Polsce ponad 1500). W internecie dostępne są mapy, na których zaznaczone są poszczególne obszary ochrony przyrody. Pamiętajmy też o lasach i parkach kultury – poza spacerem, są też miejscem na wycieczki rowerowe czy piknik rodzinny.

PARKI NARODOWE I KRAJOBRAZOWE

Pamiętamy też o naszych pięknych parkach narodowych i krajobrazowych. To miejsca szczególne, gdzie można podziwiać rzadkie gatunki roślin i zwierząt. Wędrówka nimi to relaks, w idealnym otoczeniu i w ekonomicznej wersji.

SPRZĘTY WODNE

W większości wypożyczalni ceny utrzymują się na poziomie sprzed roku, choć w niektórych przypadkach można zauważyć niewielki wzrost. Średnio za wypożyczenie roweru wodnego trzeba zapłacić 24 zł za godzinę. Podobnie wygląda cena wynajmu kajaka, gdzie godzina pływania to średnio 22 zł. Wypożyczenie małej łodzi na godzinę wiąże się z kosztem rzędu 35 zł, natomiast wynajem dużej łodzi oscyluje w granicach 100 zł i więcej. Ceny wynajmu żaglówek pozostały bez zmian.

ROWERY

Najtaniej wypożyczymy rower w Białowieży, gdzie godzina jazdy wynosi 8 zł, a cały dzień 25 zł. Najwięcej zapłacimy w Bieszczadach. W miejscowości Lutowiska wypożyczenie roweru kosztuje 50 zł za godzinę. Dużo bardziej opłacalną opcją jest wypożyczenie sprzętu na cały dzień. Różnica wynosi wtedy jedynie 10 zł. Jak sprawa wygląda nad morzem? We Władysławowie wypożyczenie roweru na godzinę kosztuje 10 zł. To atrakcyjna cena, jednak biorąc pod uwagę, że cały dzień wynosi 69 zł, czyli prawie tyle, co siedem godzin, opcja godzinowa okazuje się znacznie korzystniejsza. Uwzględniając ceny z różnych regionów Polski, wypożyczenie roweru kosztuje średnio 19 zł za godzinę i 55 zł za cały dzień.

					Wypożyczenie na godzinę		Wypożyczenie na dobę		
	Miejscowość	2021	2022	2023	Różnica (2022-2023)	2021	2022	2023	Różnica (2022-2023)
Morze	Władysławowo	10 zł	10 zł	10 zł	0 zł	40 zł	59 zł	69 zł	10 zł
Mazury	Mragowo	10 zł	12,5 zł	25 zł	13 zł	45 zł	50 zł	50 zł	0 zł
Roztocze	Zwierzyniec	15 zł	15 zł	15 zł	0 zł	40 zł	30 zł	30 zł	0 zł
Bieszczady	Lutowiska	30 zł	40 zł	50 zł	10 zł	45 zł	50 zł	60 zł	10 zł
Pomorze Zachodnie	Kołobrzeg	11 zł	11 zł	11 zł	0 zł	55 zł	77 zł	77 zł	0 zł
Beskid Śląski	Wisła	15 zł	20 zł	20 zł	0 zł	50 zł	70 zł	70 zł	0 zł
Kujawsko-Pomorskie	Ciechocinek	10 zł	10 zł	10 zł	0 zł	60 zł	60 zł	60 zł	0 zł
Mazowsze	Warka	10 zł	10 zł	25 zł	15 zł	25 zł	25 zł	50 zł	25 zł

źródło: opracowanie własne

ZABRAKŁO CI GOTÓWKI – SKORZYSTAJ Z USŁUGI CASHBACK

Cashback to usługa bankowa, która umożliwia wypłatę gotówki w wielu placówkach handlowo-usługowych.

Wciąż są miejsca, gdzie nie zapłacimy ani kartą ani telefonem – część małych punktów usługowych jeszcze nie wdrożyło narzędzi do płatności bezgotówkowych. Z danych Fundacji Polska Bezgotówkowa wynika, że brak takiej możliwości najbardziej doskwiera Polakom na targowiskach i bazarach (48%) i toaletach publicznych (43%) i podczas imprez plenerowych (41%). Takie miejsca z pewnością napotkamy na swojej wakacyjnej trasie. Możemy też potrzebować gotówki kupując pamiątki na straganach czy płacąc za wypożyczenie roweru, kajaka lub napojów i przekąsek.

W takich momentach przydaje się gotówka. A jeśli jej przy sobie nie mamy, to często w pośpiechu szukamy bankomatów. Niestety nie zawsze skutecznie.

I wtedy właśnie z pomocą przychodzi cashback. Wystarczy, że masz przy sobie tradycyjną kartę płatniczą i zapłacisz nią za, nawet drobne, zakupy. Z danych Narodowego Banku Polskiego wynika, że na koniec 2022 r. wypłatę gotówki oferowało swoim klientom blisko 280 tys. placówek handlowych – sklepów i supermarketów, stacji benzynowych, hoteli, salonów prasowych i innych punktów handlowo-usługowych.

Pamiętaj, że płacąc kartą można jednorazowo wypłacić dowolną kwotę w gotówce (nawet drobną), ale nie przekraczającą 1000 zł.

JAK TO ZROBIĆ – KROK PO KROKU:

Znajdź odpowiednio oznaczony punkt handlowo-usługowy – rozpoznasz to po specjalnej naklejce przy drzwiach wejściowych lub przy kasie – Mastercard – Płać Kartą i Wypłacaj oraz VISA CashBack „Płacąc kartą możesz wypłacić gotówkę”;

Zrób zakupy za dowolną kwotę:

- Poinformuj sprzedawcę, że chcesz skorzystać z usługi cashback;
- Podaj kwotę, którą chcesz pobrać;
- Wpisz kwotę do terminala płatniczego;
- Potwierdź transakcję numerem PIN;
- Odbierz gotówkę oraz wydruk z terminala płatniczego.

Pamiętaj, że wypłata gotówki w punkcie handlowym jest uzależniona od jej dostępności w kasie. Sprzedawca może więc zaproponować mniejszą kwotę lub odmówić realizacji usługi, jeśli nie ma w kasie wystarczającej ilości pieniędzy.

JEDZIEMY ZA GRANICĘ

Pomimo wzrostu cen, Polacy nadal chętnie podróżują za granicę. Biura podróży potwierdzają, że rezerwacji na sezon lato 2023 jest zdecydowanie więcej niż w poprzednim roku. Wakacyjne kierunki podróży pozostają niemal niezmiennie w stosunku do ubiegłorocznego zestawienia. Turcja utrzymuje się na pierwszym miejscu jako najpopularniejszy kierunek podróży zagranicznych, co można przypisać stosunkowo niskim kosztom, ciepłemu klimatowi i zniesieniu obowiązku paszportowego dla Polaków od kwietnia 2022 r. Drugie miejsce ponownie zajęła Grecja. Wciąż dużym zainteresowaniem wśród Polaków cieszą się Hiszpania, Egipt, Tunezja

i Włochy. Do zestawienia najchętniej wybieranych kierunków dołączyła w tym roku Albania, która staje się coraz bardziej popularna chociażby ze względu na dość niskie ceny. Pozostałe miejsca zajmują: Bułgaria, Chorwacja, Czarnogóra oraz Cypr.

Sprawdźmy, jak kształtują się koszty wakacji w parze. W przypadku Turcji to wydatek rzędu 7 586 zł. Za wycieczkę do Grecji zapłacimy średnio 7 873 zł, a do Hiszpanii 10 096 zł. Dla rodzin z dwójką dzieci średni koszt rezerwacji tygodniowego pobytu w Turcji wynosi 11 646 zł, w Grecji 13 374 zł, natomiast w Hiszpanii 16 884 zł.

TYGODNIOWY POBYT W APARTAMENCIE (ALL INCLUSIVE + PRZELOT SAMOLOTEM)

Kraj	2022		2023		Różnica ceny	
	2 os. dorosłe	2 os. dorosłe + 2 dzieci	2 os. dorosłe	2 os. dorosłe + 2 dzieci	2 os. dorosłe	2 os. dorosłe + 2 dzieci
Turcja	5 976	10 406	7 586	11 646	1 610	1 240
Grecja	5 321	8 959	7 873	13 374	2 552	4 415
Hiszpania	4 358	10 658	10 096	16 884	5 738	6 226
Egipt	5 220	10 501	7 251	13 323	2 031	2 822
Tunezja	4 861	10 432	7 125	11 343	2 264	911

źródło: wakacje.pl

Ceny wycieczek rosną systematycznie z roku na rok. Bez wątpienia dużą rolę odgrywa tu inflacja i coraz większa popularność zagranicznych wyjazdów. Według ekspertów branży turystycznej, ceny wycieczek wzrosły średnio o 15-20% w stosunku do poprzedniego roku. Wzrost widać szczególnie w okresie największego zainteresowania wakacjami, czyli od początku lipca do końca sierpnia.

Przykrą informacją dla polskich turystów jest wzrost cen w popularnej od lat Chorwacji – tam średnia cena tygodniowego pobytu dwóch osób dorosłych wzrosła ponad dwukrotnie. Tak drastyczny wzrost wynika m.in. z tego, że Chorwacja 1 stycznia br. weszła do

strefy euro. Można ostrożnie przewidywać, że liczba Polaków wybierających ten kierunek się zmniejszy.

Mimo że biura podróży oferują opcje „Last Minute”, widzimy, że nie są one już tak atrakcyjne jak w przeszłości. Najbardziej skorzystamy, dokonując rezerwacji z kilkutygodniowym wyprzedzeniem. Jeśli natomiast na początku roku mamy zadeklarować w pracy, kiedy będziemy chcieli wziąć urlop lub termin ten jest podyktowany na przykład zamknięciem placówek szkolnych, warto już wtedy zrobić rezerwację – cena będzie korzystniejsza.

Innym sposobem na zaoszczędzenie jest podróżowanie poza szczytem sezonu. Wycieczki są wtedy

zwykle dużo tańsze. W jesiennych miesiącach, czyli we wrześniu i październiku, oferty biur podróży są szczególnie interesujące. Osoby, które są mają możliwość podróżowania w tym czasie, z pewnością wydadzą mniej.

Na pewnych rzeczach nie warto nadto oszczędzać. Jeśli jedziemy na zorganizowane przez biuro turystyczne wakacje, ubezpieczenie mamy zapewnione. Jednak, jeśli organizujemy wyjazd sami, powinniśmy o nie zadbać. Warto pamiętać, że Europejska Karta Ubezpieczenia Zdrowotnego, którą wyrabia się w wojewódzkich oddziałach NFZ (osobiście lub zdalnie), ułatwia korzystanie z opieki medycznej w państwach Unii Europejskiej, EFTA oraz w Wielkiej Brytanii i Irlandii. Zapewnia podstawową ochronę – dzięki karcie EKUZ otrzymasz pomoc medyczną w ramach publicznego systemu opieki zdrowotnej na identycznych zasadach, jak osoby ubezpieczone w państwie, do którego podróżujesz. Jednocześnie trzeba pamiętać, że nie pokrywa wszystkich wydatków związanych z zachorowaniem lub wypadkiem za granicę. W jej ramach nie mamy zapewnionego np. transportu medycznego do kraju, ubezpieczenia OC, odszkodowania z powodu opóźnionego lotu lub

zgubionego bagażu. Dlatego warto wykupić polisę turystyczną dla siebie i najbliższych.

Koszt ubezpieczenia będzie zależny od kilku czynników, m.in. miejsca i celu wyjazdu (np. czy mamy w planach sporty ekstremalne), sumy ubezpieczenia czy czasu trwania ubezpieczenia. Koszt polisy dla czteroosobowej rodziny wybierającej się na tygodniowy pobyt do Grecji zaczyna się już od 93 zł, chociaż są też oferty za blisko 600 zł. W najtańszej opcji nie mamy co liczyć na ubezpieczenie bagażu, ale mamy zabezpieczenie w postaci 94 000 zł kosztów leczenia. Z kolei w najdroższej propozycji jest mowa o kosztach leczenia rzędu 1 200 000 zł oraz ubezpieczeniu bagażu na 4 000 zł. Optymalnym rozwiązaniem jest ubezpieczenie za ok. 215 zł – zapewnia koszty leczenia w kwocie 282 000 zł oraz ubezpieczenie bagażu na 2 000 zł. Z podobnymi cenami musimy się liczyć planując wyjazd do Turcji.

Dla porównania, takie samo ubezpieczenie tygodniowych wakacji w Egipcie (koszty leczenia w kwocie 282 000 zł oraz ubezpieczenie bagażu na 2 000 zł), kosztowałoby czteroosobową rodzinę ok. 315 zł, choć możemy znaleźć także takie za 120 zł, a ceny dochodzą do 615 zł.

JEŚLI ZDECYDUJESZ SIĘ NA WAKACJE ZA GRANICĄ, PAMIĘTAJ:

 ZACZNIJ PLANOWAĆ WAKACJE Z DUŻYM WYPRZEDZENIEM	organizacja wakacji „na ostatnią chwilę” zwykle oznacza dodatkowy stres, a podejmowane w ten sposób decyzje są mniej racjonalne, co skutkuje także większymi wydatkami niż pierwotnie planowane. Jak wskazują eksperci od turystyki, najlepiej zacząć planować wakacje z dużym wyprzedzeniem czasowym – jesteśmy w stanie zaoszczędzić w ten sposób na samych biletach lotniczych nawet do 30%;
 PORÓWNUJ OFERTY	jeśli wybierasz wycieczkę zorganizowaną, porównaj oferty różnych biur podróży, ale też różne warianty danej oferty (np. cena tygodniowego pobytu dla jednej osoby może różnić się nawet o ok. 1000 zł w zależności od wybranej opcji żywienia, tzn. między all inclusive a wariantem tylko ze śniadaniami);
 SPRAWDŹ RÓŻNE ŚRODKI TRANSPORTU	warto rozważyć podróż pociągłem lub busem, zamiast samolotem. Przykładowo normalny bilet kolejowy Warszawa-Berlin to koszt ok. 115 zł (w jedną stronę), z kolei podróż busem na tym samym odcinku kosztuje ok. 170 zł. Zatem sam transport to koszt 230 zł (w przypadku pociągu) lub 340 zł (bus). Wybierając ofertę lotniczą należy liczyć się z kosztem ok. 520 zł oraz zwykle ograniczeniami w kwestii bagażu (np. w cenie jest jedynie mały bagaż podręczny, co z kolei nie jest ograniczeniem wybierając np. pociąg);
 ROZWAŻ SAMODZIELNĄ ORGANIZACJĘ WYJAZDU	tak zaplanowany wyjazd często jest zdecydowanie tańszy niż wycieczka zorganizowana przez biuro podróży, a dodatkowo możesz lepiej dopasować plany pod swoje oczekiwania (nawet wybierając ten sam hotel z all inclusive, ale kupując samodzielnie bilety lotnicze możemy zaoszczędzić 600 zł w przypadku dwóch osób dorosłych, a planując wyjazd z większym wyprzedzeniem lub wybierając inną formę zakwaterowania niż popularny hotel w kurorcie możemy jeszcze bardziej zredukować koszty);
 WYBIERZ NIEOCZYWISTY KIERUNEK	często kierunki, które nie szczytują się największą popularnością (np. Czarnogóra, Albania czy Macedonia) są zdecydowanie tańsze a przy okazji nie trafisz tam na tłumy turystów (koszt tygodniowych wakacji z all inclusive w Macedonii dla dwóch osób to ok. 6100 zł);
 WEŹ POD UWAGĘ TAKŻE KOSZTY NA MIEJSCU	zobacz co obejmują koszty wycieczki i weź pod uwagę np. ceny jedzenia, atrakcji czy wynajęcia samochodu, przykładowo w typowo turystycznych miejscowościach będą one zdecydowanie wyższe.
 ZAINTERESUJ SIĘ PROMOCJAMI I OFERTAMI SPECJALNYMI ZAGRANICZNYCH MIAST	i tak np. chcąc zwiedzić wiele muzeów w Berlinie lepiej zaopatrzyć się w jednodniowy bilet uprawniający do wejścia do kompleksu pięciu muzeów (Wyspa Muzeów) w cenie 19 euro (bilet ulgowy – 9,50 euro). Samodzielny bilet do każdego z muzeów kosztuje 10-12 euro (ulgowy 5-6 euro), więc jest to oszczędność ponad 30 euro.

Bezpieczne wakacje

– chroń swoje pieniądze i tożsamość

Korzystając z letniego wypoczynku, czy to w Polsce, czy za granicą, pamiętajmy tak o bezpieczeństwie nas samych, jak i naszych pieniędzy. Dbajmy o nasze dokumenty i karty płatnicze – to nie są zwykłe kawałki plastiku, to nasza tożsamość i finanse. Dbajmy również o bezpieczeństwo podczas dokonywania płatności czy wypłat pieniędzy z bankomatu. Chrońmy swoje dane, PINy, kody, urządzenia mobilne, za pomocą których bankujemy. Niestety, złodzieje nie robią sobie wolnego od pracy i nawet w trakcie urlopu nie próżnują. Wręcz przeciwnie, z premedytacją wykorzystują nasze wakacyjne rozluźnienie i ze wzmożoną siłą i pomysłowością atakują. Coraz częściej stosują wyrafinowane metody, w tym socjotechniki, by dostać się do naszych zasobów.

Zachowajmy czujność, gdy dostaniemy wiadomość o koniecznej dopłacie za zamówiony wyjazd czy sprzęt do nurkowania, albo odbierzemy telefon lub mejla alarmującego o ataku na nasze konto. To nie musi być prawda. Sprawdzajmy wiarygodność takich powiadomień i informacji.

Nie dla wszystkich wakacje to czas odpoczynku. Są przecież i tacy, którzy będą poszukiwali sezonowego zatrudnienia. Szukając wakacyjnego zarobku także zachowajmy rozwagę. Przestępcy i naciągacze działają także na portalach ogłoszeniowych z ofertami pracy w Polsce i za granicą.

Niestety, nie bez powodu mówi się, że okazja czyni złodzieja. Nie dajmy się więc zwieść. Zachowajmy zdrowy rozsądek także w wakacje. Niech pozostaną z nami tylko te najpiękniejsze wspomnienia.

PRZYPOMINAMY PODSTAWOWE ZASADY BEZPIECZEŃSTWA I CYBERBEZPIECZEŃSTWA:

BEZPIECZNE KORZYSTANIE Z BANKOMATU

NA CO ZWRÓCIĆ UWAGĘ:

- Liczba osób zebranych w pobliżu bankomatu i ich zachowanie;
- Dodatkowe/nadmiarowe wyposażenie bankomatu np. nakładka na klawiaturę lub dodatkowe, ukryte oko kamery lub zainstalowana oszukańcza nakładka na wlot karty;
- Lokalizacja bankomatu w zaułku, miejscu oddalonym od głównych traktów, słabo oświetlona;
- Osoba podążająca za Tobą po wypłacie środków.

JAK SIĘ CHRONIĆ:

1. Sprawdź, czy za Tobą lub w bliskiej okolicy nie stoją osoby obce, które mogą podpatrzeć Twój PIN lub takie, które tworzą sztuczny tłum, by odwrócić Twoją uwagę, a następnie ukraść kartę lub gotówkę np. symulując omdlenie czy upuszczenie przedmiotu.

2. Jeszcze przed włożeniem karty do bankomatu sprawdź czy w bankomacie lub jego bliskiej okolicy nie zostało zainstalowane dodatkowe „oko kamery” lub czy klawiatura nie jest wypukła, lub zniekształcona – za pomocą tych urządzeń oszuści mogą pozyskać PIN do karty.
3. Sprawdź, czy wlot na kartę nie posiada żadnych dodatkowych nakładek lub elementów działających jak magnes, które można oderwać czy odkleić – umożliwiając one oszustom pozyskanie danych z paska magnetycznego Twojej karty.
4. Dokładnie obejrzyj podajnik gotówki, nie powinien mieć doklejonej nietypowej listwy, która uniemożliwi wyciągnięcie banknotów.
5. Zwróć uwagę na odstające elementy, różnego rodzaju naklejki, ślady wiercenia, zniszczenia, elementy wyglądające na nieprofesjonalne.
6. Wypłacając pieniądze stań blisko maszyny i zasłoń swoim ciałem ekran i klawisze, zasłoń też ręką klawiaturę.
7. Jeśli wygląd lub funkcjonowanie bankomatu wzbudzi Twoje podejrzenia, nie wykonuj transakcji.
8. Korzystaj z bankomatów w miejscach chronionych i dobrze oświetlonych np. przy placówkach bankowych.
9. Wypłacone środki przechowuj w bezpiecznym miejscu; po ich wypłaceniu upewnij się, że nie idzie za Tobą osoba, która będzie chciała ukraść Ci torebkę lub portfel.

BEZPIECZEŃSTWO KODU PIN, LOGINÓW I HASEŁ DO BANKOWOŚCI INTERNETOWEJ ORAZ KODÓW AUTORYZACYJNYCH OTRZYMYWANYCH Z BANKU

NA CO ZWRÓCIĆ UWAGĘ:

- Stopień skomplikowania PIN-u, loginu i hasła;
- Możliwość ich ujawnienia np. po kliknięciu w link lub podczas rozmowy telefonicznej.

JAK SIĘ CHRONIĆ:

1. Nigdy nie zapisuj PIN-u loginów i haseł do bankowości internetowej, chyba że korzystasz z narzędzi do tego przeznaczonych; nikomu nie udostępniaj tych informacji – to Twoja tożsamość.
2. Wymyśl PIN, login i hasło trudne do odgadnięcia – nie powinna być to data urodzin, powtarzające się po sobie takie same cyfry czy imię i nazwisko.
3. Jeśli posiadasz kilka kont, każdemu nadaj inny login i hasło; dla każdej karty nadaj różny PIN.
4. Uważnie czytaj otrzymywane z banku komunikaty (sms/mail); mogą dotyczyć operacji, której faktycznie nie chcesz wykonać, np. zmiany lub nadania haseł lub dodania zaufanych urządzeń.
5. Reaguj szybko na otrzymane z banku komunikaty o nieautoryzowanej przez Ciebie próbie logowania na Twoje konto lub transakcji, której nie wykonywałeś.
6. Zmieniaj te dane co pewien czas np. co pół roku oraz zawsze, gdy masz podejrzenie, że mogły zostać ujawnione.
7. Rozważ, czy warto skorzystać z usług dodatkowych tj.; alert po każdej transakcji lub informacja o stanie konta na koniec dnia.
8. Sprawdzaj wyciąg z konta; w przypadku podejrzanych transakcji zgłoś problem swojemu bankowi.
9. Nikomu nie pożyczaj swojej karty.

STRACIŁEŚ KARTĘ? NIE RYZYKUJ

Jeśli straciłeś kartę bankową, czy to w wyniku kradzieży, czy też ją zgubiłeś, natychmiast ją zastrzeż. Skorzystaj z wygodnego, międzybankowego Systemu Zastrzegania Kart. Zadzwoń pod numer (+48) 828-828-828 – to numer infolinii, która działa 24 godziny na dobę, przez 7 dni w tygodniu. Możesz dzwonić z kraju i z zagranicy. Wypowiedz nazwę swojego banku, a system Cię z nim połączy. Następnie odpowiedz na kilka pytań weryfikacyjnych i bezpłatnie zastrzeż swoją kartę. Po dokonaniu zastrzeżenia Twoje pieniądze są bezpieczne.

W Polsce obowiązują przepisy prawa, zgodne z regulacjami europejskimi, ograniczające odpowiedzialność finansową posiadacza karty w przypadku wystąpienia transakcji nieuprawnionych. Jeżeli posiadacz nie przyczynił się do zaistnienia takich transakcji, do czasu zgłoszenia zastrzeżenia karty odpowiada maksymalnie do równowartości w walucie polskiej 50 euro. Po zastrzeżeniu karty odpowiedzialność posiadacza jest ograniczona do zera. Dlatego tak ważne jest szybkie zastrzeżenie karty.

Szczegółowe informacje na temat zastrzegania utraconych kart znajdziesz na stronie

www.zastrzegam.pl.

PAMIĘTAJ! CHROŃ PIN:

1. Nigdy nie zapisuj PINu do karty bankowej na karcie bankowej, ani nie przechowuj go w portfelu.
2. Ułóż PIN, który nie będzie oczywisty (jak data Twoich urodzin czy ciąg takich samych cyfr).
3. Nigdy nie podawaj nikomu swojego PINu, ani nie pożyczaj karty.
4. Pamiętaj o zmianie PINu co jakiś czas, np. raz na pół roku.
5. Aby zwiększyć swoje bezpieczeństwo sprawdzaj także wyciąg z konta, a w przypadku podejrzanych transakcji zgłoś problem swojemu bankowi.

STRACIŁEŚ DOKUMENT TOŻSAMOŚCI? NIE RYZYKUJ

NA CO ZWRÓCIĆ UWAGĘ:

Jeśli utracisz dokument tożsamości natychmiast go zastrzeż w banku. To ważne, bo zgubienie dowodu osobistego, paszportu czy prawa jazdy może przyczynić się do problemów w przyszłości. Taki zgubiony lub skradziony dokument może posłużyć przestępcom do np.: wyłudzenia kredytów na Twoje nazwisko, zakupu czegoś na raty czy zaciągnięcia tzw. chwilówki. Złodzieje mogą też wypożyczyć na Ciebie samochód, a następnie go sprzedać. Mogą też podpisać kilka umów z operatorem telekomunikacyjnym. Problemy związane z wykorzystaniem tożsamości mogą do Ciebie dotrzeć po kilku miesiącach lub nawet latach.

Dokumenty możesz zastrzec w swoim lub w dowolnym banku, który przyjmuje zastrzeżenia. Możesz to zrobić nawet, jeśli nie masz konta w banku. Najlepiej zrobić to osobiście w oddziale bankowym. Część banków przyjmuje zastrzeżenia również telefonicznie, pod numerem +48 828 828 828.

Zastrzegając dowód w banku zgłaszasz go do międzybankowego Systemu DOKUMENTY ZASTRZEŻONE. W kilka minut informacja o Twoim zastrzeżeniu trafi do wszystkich banków w Polsce, Poczty Polskiej, operatorów telefonii komórkowej oraz wszystkich pozostałych uczestników Systemu DZ. Nikt nie będzie odtąd mógł skutecznie posłużyć się Twoim dokumentem. System DZ pozwala na zastrzeżenia dokumentów tożsamości przez obywateli Ukrainy.

Więcej na: www.dokumentyzastrzezone.pl

**WIĘCEJ INFORMACJI NA TEMAT
BEZPIECZEŃSTWA FINANSOWEGO
ZNAJDZIESZ NA www.fincert.pl.**

BEZPIECZNA ROZMOWA Z PRACOWNIKIEM BANKU LUB INNĄ OSOBĄ PODAJACĄ SIĘ ZA PRACOWNIKA INSTYTUCJI ZAUFANIA PUBLICZNEGO

NA CO ZWRÓCIĆ UWAGĘ:

- Na to jak przedstawia się dzwoniący i na kogo się powołuje – oszuści często informują, że działają z ramienia instytucji zaufania publicznego np. policji, straży granicznej, urzędu miasta lub gminy, urzędu do spraw cudzoziemców, ambasady czy pracownika banku.
- Uwaga: na urządzeniu ofiary może wyświetlić się oficjalny numer telefonu przypisany do danej instytucji. Jednocześnie podczas rozmowy dzwoniący żąda lub intensywnie nalega na przekazanie pieniędzy, numerów PIN, kodów autoryzacyjnych, danych poufnych służących do logowania do bankowości internetowej, kodów służących do dodania urządzenia zaufanego lub nakłania ofiarę do zainstalowania aplikacji dającej przestępcom zdalny dostęp do komputera ofiary;
- Historię, którą opowiada dzwoniący – oszust – najczęściej uwiarygadnia powołując się na nadzwyczajną, nieciepiącą zwłoki sytuację np. mówi o udziale w tajnej akcji związanej z rozbiciem grupy przestępczej, zagrożeniu związanym z kradzieżą środków z konta bankowego czy potrzebie uzupełnienia wniosków urzędowych o dane wrażliwe. Ulegając presji, atakowane w ten sposób osoby „dobrowolnie” dokonują przelewu środków np. na rzekome operacyjne konta policji lub udostępniają dane, które oszustom służą do logowania do usług bankowości internetowej i mobilnej, aby przejąć środki osób pokrzywdzonych.

JAK SIĘ CHRONIĆ:

1. Nigdy nie ujawniaj kodów do bankowości internetowej oraz kodów 3D Secure wykorzystywanych do autoryzacji transakcji kartowych w Internecie, przychodzących na telefon;

2. Zawsze czytaj treść SMS-ów, jakie przychodzą na telefon lub komunikatów w aplikacji mobilnej w trakcie połączenia z rzekomym policjantem, urzędnikiem itp. (z ich treści może wynikać, że akceptuje się transakcję, którą przygotowali przestępcy);
3. Jeżeli rozmowa wzbudza jakiegokolwiek wątpliwości lub niepokój, rozłącz się, odczekaj minimum 30 sekund, a następnie samodzielnie połącz się z instytucją, z której telefonował rzekomy przedstawiciel (w takim przypadku koniecznie należy wybrać oficjalny numer na klawiaturze numerycznej, zamiast oddzwaniać na wcześniejsze połączenie);
4. Zachowaj zdrowy rozsądek i zimną krew. Na spokojnie zastanów się, czy Twój najbliższy mogą być w niebezpieczeństwie lub Twoje środki mogą być zagrożone. Jeśli masz wątpliwości, co do prawdziwej tożsamości lub intencji dzwoniącego przerwij połączenie i działaj zgodnie z zasadą powyżej;
5. Należy zawsze mieć świadomość, że wyświetlony numer telefonu lub nazwa banku nie są gwarancją, że rozmawiamy z prawdziwym urzędnikiem, dlatego nie należy podawać żadnych informacji poufnych, w szczególności w sytuacji, kiedy kontakt jest inicjowany z zewnątrz, a nie przez nas samych.

LINKI I WIADOMOŚCI SMS O PRZESYŁCE POCZTOWEJ LUB NIEDOPŁACIE ZA ZAMÓWIENIE

NA CO ZWRÓCIĆ UWAGĘ:

- Treść otrzymywanych komunikatów jest emocjonalna, informuje o zbiorce na rzecz uchodźców lub poszkodowanych podczas wojny, JEDNOCZEŚNIE wiadomość zawiera aktywny link kierujący do zbiorczy;

JAK SIĘ CHRONIĆ:

1. Nie klikaj w link z sms lub wiadomości mailowej, gdyż może to skutkować między innymi ujawnieniem danych poufnych służących do

logowania się do bankowości internetowej lub mobilnej albo wykonaniem płatności oszukańczej, uruchomieniem szkodliwego oprogramowania, które np. pozwoli przejść kontrolę nad urządzeniem lub zbierze i przekaże przestępcom nasze dane wrażliwe; kliknięcie w link może też skutkować zaszyfrowaniem urządzenia.

2. Zgłoś podejrzaną wiadomość, która zawiera aktywne linki do CSIRT NASK pod numer **799 448 084**; wystarczy użyć w telefonie funkcji „przekaz” albo „udostępnij” i odesłać wiadomość pod ww. numer.
3. Usuń taką wiadomość (aby w przyszłości uniknąć przypadkowego kliknięcia na niebezpieczny link).

BEZPIECZNE ZAKUPY W INTERNECIE

ZASADY:

- Weryfikuj sprzedawcę/usługodawcę w niezależnych źródłach informacji, szczególną uwagę poświęć na analizę negatywnych opinii, gdyż te mogą być bardziej miarodajnym źródłem informacji niż pozytywne opinie na temat tego sprzedawcy/usługodawcy;
- Czytaj uważnie regulamin sprzedawcy/usługodawcy oraz sprawdzaj, czy zostały podane jego dane kontaktowe, czy adres istnieje i czy jest widoczny na mapach internetowych;
- Przekazuj tylko te dane, które są niezbędne do przeprowadzenia płatności i dostawy towaru lub usługi;
- Obserwuj czy podczas przeprowadzania transakcji nie pojawia się błąd płatności, a w następnym kroku czy nie pojawia się inny link do jej ponowienia, który będzie linkiem do podstawionej przez oszustów strony integratora płatności służącej do wyłudzenia danych poufnych;
- Wybieraj platformę e-commerce lub dostawcę usługi płatniczej, który zaoferuje Ci ochronę, w przypadku, kiedy towar lub usługa nie zostaną dostarczone lub ich jakość będzie odbiegała od zadeklarowanej w ofercie;
- Nie zgadzaj się na inny kontakt do płatności niż ten oficjalny dostarczony przez integratora płatności (np. nie płać poza platformą do e-handlu przelewem na nr podany w sms lub w czacie);

- Uważnie czytaj wiadomości otrzymywane z banku za pośrednictwem komunikatów sms lub aplikacji mobilnej;
- Nie instaluj dodatkowego oprogramowania, które jest „rzekomo” wymagane z uwagi na tzw. „bezpieczeństwo płatności” lub które umożliwi udzielenie Ci zdalnego wsparcia;
- Nie klikaj na linki przesłane w niespodziewanych wiadomościach e-mail lub SMS-ach;
- Jeśli zauważysz zmiany w wyglądzie strony internetowej swojego banku lub niestandardowe zachowania, wstrzymaj realizację dyspozycji i niezwłocznie skontaktuj się ze swoim bankiem za pośrednictwem infolinii;
- Czytaj ostrzeżenia przekazywane przez banki, Policję i FinCERT.pl

JEŚLI PADŁEŚ OFIARĄ OSZUSTWA:

1. Złóż zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa organom ścigania (Policji lub Prokuraturze).
2. Udaj się do najbliższej Twojemu miejscu zamieszkania jednostki Policji lub Prokuratury. Zgłaszając sprawę organom ścigania, szczegółowo opisz i udokumentuj całą sytuację. Przekaż komplet posiadanych informacji i dokumentów: adres witryny, na której dokonałeś zakupu, dane sprzedającego (również teleadresowe), numer rachunku bankowego, na który wpłaciłeś pieniądze i dokument potwierdzający zapłatę za towar. Możesz dołączyć również wydruki treści korespondencji prowadzonej ze sprzedającym oraz wydruk strony przedmiotu czy otrzymanego e-maila potwierdzającego zawarcie transakcji, gdzie widoczne będą dane sprzedającego.
3. Zawiadom swój bank i poinformuj go o złożeniu zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa.
4. Jeśli zapłaciłeś przy użyciu karty płatniczej możesz złożyć reklamację i w ramach charge back odzyskać pieniądze. Poinformuj bank o złożeniu zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa do organów ścigania i przekaz wszystkie niezbędne informacje.
5. Ostrzeż innych potencjalnych nabywców o przestępczym charakterze działalności prowadzonej przez danego sprzedawcę internetowego.
6. Ostrożnie formułuj opinie i komentarze nt. danego sprzedawcy internetowego. Pamiętaj, że wszelkie nieprawdziwe i szkalujące sprzedawcę opinie i komentarze mogą być powodem wytoczenia powództwa cywilnego z tytułu zniesławienia. Dlatego skup się na faktach związanych z zakupem, w wyniku którego poniosłeś straty finansowe.

WAKACYJNE OFERTY PRACY NA PORTALACH SPOŁECZNOŚCIOWYCH I SPRZEDAŻOWYCH

NA CO ZWRÓCIĆ UWAGĘ:

- Intratne oferty pracy umieszczone w gazetach, portalach społecznościowych czy sprzedażowych, które kuszą wyjątkowym/nierealnym zarobkiem przy jednoczesnym braku wymogu doświadczenia w zawodzie np.: salon masażu, transfer środków pieniężnych;
- Przekazywanie/powierzanie danych zawartych w dokumencie tożsamości, uczciwy pracodawca nigdy nie żąda przekazania dokumentu tożsamości na przechowanie;
- Sposób przechowywania dokumentu tożsamości;
- Zagubienie lub utrata dowodu.

JAK SIĘ CHRONIĆ:

1. Nie zostawiaj dokumentów w miejscach publicznych lub w punktach usługowych np.: agencji nieruchomości czy pośrednictwa pracy, wypożyczalni aut;
2. Nie udostępniaj skanu dokumentu potencjalnemu pracodawcy, który proponuje intratną ofertę pracy, może wykorzystać Twój dokument do zaciągnięcia pożyczki lub działalności przestępczej np.: pranie pieniędzy;
3. Nigdy nie powierzaj na przechowanie dokumentu tożsamości, osoba może cię szantażować i ograniczyć twoją swobodę.

UWAGA!!! STRACIŁEŚ DOKUMENT TOŻSAMOŚCI? NIE RYZYKUJ

W przypadku zagubienia lub utraty dokumentu tożsamości konieczne jest jego ZASTRZEŻENIE. Udaj się do swojego banku lub jeśli to niemożliwe do najbliższej placówki bankowej dowolnego banku. W kilka minut informacja dotrze do wszystkich banków w Polsce, Poczty Polskiej oraz operatorów telefonii komórkowej, a Twoja tożsamość będzie bezpieczna i nikt nie będzie mógł już potwierdzić tożsamości na podstawie Twojego dokumentu. Dokument zastrzegany jest w systemie DOKUMENTY ZASTRZEŻONE. Sprawdź na: www.dokumentyzastrzezone.pl.

ZWIĄZEK
BANKÓW
POLSKICH

Kontakt dla mediów:

Przemysław Barbrich

 przemyslaw.barbrich@zbp.pl

 660 763 831

Małgorzata Wojtowicz

 malgorzata.wojtowicz@zbp.pl

 609 757 543

Raport jest dostępny na **www.zbp.pl**

Opracowanie graficzne:

Polska Grupa Infograficzna (infograficy.pl)
